שלטון החוק כתשתית כלכלית

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

מרכז פיננסי מוכר הבטחות. בנק מקבל פיקדון על סמך ההבטחה להחזירו. מנהל קרנות מקבל מנדט על סמך הבטחה לנאמנות ולזהירות, ואילו בית מסחר ממן מטען על סמך ההבטחה שהמסמכים מתארים סחורות הקיימות באמת. כל אחת מההבטחות האלה שווה רק כמו המוסדות האוכפים אותה. משקיעים המשקיעים הון בסינגפור קונים אפוא, לצד ריבית או דמי ניהול, גישה לבתי המשפט שלה, לספר החוקים שלה ולמינהל שאינו מבקש שוחד. פרק זה בוחן תשתית זו, שאינה נראית במאזנים של המוסדות הפיננסיים ובכל זאת נוכחת בכל אחד מחוזיהם.

פרק F.III של כרך ז'נבה בחן את אותה שאלה ביחס לעיר שעל הרון, תחת הכותרת ז'נבה כ־*place de droit*, מרכז של משפט. הוא תיאר את דיני הבוררות הבינלאומית השווייצריים, את תפקידו של בית המשפט הפדרלי העליון בהליכי ביטול ואת הוויכוח על הקמת בית משפט מסחרי בז'נבה. מסקנתו הייתה שהמוניטין של מרכז משפט נשען על איכות בתי המשפט שלו, על עצמאות הבוררים שלו ועל יושרם של העוסקים בו.[1] סינגפור מציעה הקבלה בולטת והבדל בולט. ההקבלה טמונה בתוצאה, שכן משקיעים רואים בשתי הערים מקומות שבהם חוזים נאכפים והרכוש בטוח. ההבדל טמון בהקשר הפוליטי. ז'נבה היא קנטון של דמוקרטיה פדרלית שבה מתקיימות הצבעות עם ישירות, ואילו סינגפור נשלטת בידי מפלגה אחת מאז 1959[2] ומשלבת רשות מבצעת חזקה עם בתי משפט הזוכים להערכה רחבה בתחום המסחרי.

הפרק ממשיך את הטיעון של חלק A ושל פרק B.I, שתיארו את קליטת המשפט האנגלי, את כתבי המשפט (Charters of Justice) ואת בית המשפט העליון הקולוניאלי. הוא בוחן את מערכת השפיטה של הרפובליקה העצמאית, את המאבק בשחיתות ואת תפקידה של הלשכה

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

לחקירת שחיתות (Corrupt Practices Investigation Bureau, CPIB), את הוודאות המשפטית כגורם בתחרות בין מרכזים פיננסיים, את המדדים הבינלאומיים שבהם סינגפור מצטיינת ואת השאלות שמדדים אלה מותירים פתוחות. הוא מסתיים בשאלה הקשה ביותר: מה פירושו של שלטון החוק במדינה חזקה, ומדוע ממשלה בעלת רוב פרלמנטרי גדול כבלה את עצמה לכללים שבתי המשפט והחוקרים שלה עצמה אוכפים. הבוררות ובית המשפט המסחרי הבינלאומי של סינגפור (Singapore International Commercial Court, SICC) שייכים לפרקים F.II ו־F.III. איסור הלבנת הון, סנקציות ואחריות פלילית של תאגידים שייכים לחלק H.

עיקרי הדברים

סעיף 93 לחוקה מקנה את הרשות השופטת של סינגפור לבית המשפט העליון ולבתי המשפט הכפופים לו, ששופטיהם מכהנים עד גיל 65 וניתן להעבירם מתפקידם רק על פי המלצת טריבונל. מאז 2 בינואר 2021 כולל בית המשפט העליון את בית המשפט לערעורים ואת בית המשפט הגבוה (High Court), המחולק למחלקת ערעורים ולמחלקה כללית, שבה נכלל בית המשפט המסחרי הבינלאומי של סינגפור. הערעורים למועצה החסית (Privy Council) הסתיימו ב־8 באפריל 1994. הלשכה לחקירת שחיתות, שנוסדה בספטמבר 1952, אוכפת את החוק למניעת שחיתות (Prevention of Corruption Act) מ־17 ביוני 1960, החל הן על המגזר הציבורי והן על המגזר הפרטי. ב־2025 דורגה סינגפור במקום השלישי מתוך 182 מדינות במדד תפיסת השחיתות של Transparency International ובמקום השישה־עשר מתוך 143 במדד שלטון החוק של World Justice Project. היא זכתה למקומות גבוהים בהיעדר שחיתות, באכיפה רגולטורית ובמשפט האזרחי, ולמקומות נמוכים יותר בריסון סמכויות הממשלה, בשקיפות השלטון ובזכויות היסוד. העמדתו לדין ומאסרו של שר תחבורה לשעבר ב־2024 הראו שמשטר המאבק בשחיתות חל גם בצמרת השלטון.

הערות

1. Ressos, *Genève, place financière internationale*, partie F, chapitre III, « Ce que la place de droit apporte à la place financière », section « droit », « Diplomatie économique et règlement des différends : Genève, place de » (כתב יד שנפתח בנובמבר 2026): המוניטין של ז׳נבה כ־*place de droit* נשען על איכות בתי המשפט שלה, על עצמאות הבוררים שלה ועל יושרם של העוסקים בה. ↩

2. Wikipedia, “Politics of Singapore” (נצפה בנובמבר 2026): סינגפור “governed by the People’s Action Party (PAP) since 1959”. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com